

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/288/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413220063
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4413220063.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Olivera Kolenčíka a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: B. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. E., S. H. O. XX, o zaplatenie 181,72 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 6. apríla 2017 č. k. 5Csp/30/2016-105, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 06.04.2017 č. k. 5Csp/30/2016-105 pri právnom posúdení podľa § 497 Obch. zák., § 524 ods. 1, § 525 ods. 2, § 39 Obč. zák., § 1 ods. 2, § 4 ods. 2, 3 zák. č. 258/2001 Z. z., o spotrebiteľských úveroch, § 1, § 4 ods. 3, § 2 ods. 1 až 3 a § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., o bankách podanú žalobu žalobcu ohľadne zaplatenia sumy 181,72 eura s príslušenstvom voči žalovanému v celom rozsahu zamietol.

2. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že žalovanému ako úspešnému v konaní, nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko zo spisu žiadne trovy upravené v ust. § 251 CSP pre žalovaného nevyplývajú.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak súd dospel k záveru, že predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.11.2009, od ktorej žalobca odvíja svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto konaní, a ktorú zmluvu medzi sebou uzatvorili banka - Slovenská sporiteľňa, a.s., ako bankový subjekt a žalobca ako nebankový subjekt, nemohla byť podľa § 92 ods. 8 zák. o bankách, v čase postúpenia bola ešte nesplatná pohľadávka, ktorá je predmetom tohto sporu. Vychádzajúc z tvrdenia samotného žalobcu v podanej žalobe sú predmetom sporu splátky úveru, ktoré sa stali splatné v období od 10.10.2010 do 10.04.2011, t. j. po uzavretí zmluvy o postúpení danej pohľadávky.

4. Vzhľadom k tomu, že predmetom postúpenia bola nespôsobilá (nesplatná - živá) pohľadávka, súd mal za to, že takúto pohľadávku nebolo možné podľa § 525 ods. 2 Obč. zák. postúpiť a to kvôli rozporu so zákonom (§ 92 ods. 8 cit. zák.). S poukazom na uvedené, preto zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 04.11.2009 považoval za neplatný právny úkon podľa § 39 Obč. zák., pričom žalobca nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní. Predmetom postúpenia bola pohľadávka vyplývajúca z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.04.2006 v sume 2.263,63 eura s uvedením splatnosti úveru ku dňu 10.04.2011, čo znamená, že záväzkový vzťah rezultujúci z tejto úverovej zmluvy

je spotrebiteľským záväzkovým vzťahom a súčasne má aj charakter bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách (zák. č. 483/2001 Z. z.). Žalobca v spore nepreukázal, že je bankovou inštitúciou, ktorej bolo umožnené vykonávať činnosť banky v zmysle zákona o bankách. V nadväznosti na tieto dôvody preto súd posúdil aj predmetnú zmluvu o postúpení pohľadávky, uzatvorenú medzi bankou Slovenská sporiteľňa, a.s. a nebankovým subjektom, t. j. žalobcom. Vychádzajúc zo znenia ust. § 92 ods. 8 cit. zák., predmetom postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt, môžu byť len tie pohľadávky, ktoré sú v čase postúpenia splatné, t. j. tie pohľadávky, s ktorými je dlžník v čase ich postúpenia dlhšie ako 90 dní v omeškaní a to aj napriek písomnej výzve k ich splneniu zo strany banky. Žalovaná pohľadávka v prejednávanej veci vo vzťahu, ku ktorej žalobcovi absentuje dostatok aktívnej vecnej legitímácie predstavuje spolu 181,72 eura a pozostáva zo 7-ich splátok úveru, ktorých splatnosť nastala až po postúpení pohľadávky, t. j. v období od 10.10.2010 do 10.04.2011.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a následne zmenil podľa § 388 CSP tak, že podanej žalobe vyhovie, resp. podľa § 389 ods. 1 CSP tento zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať aj náhradu trov odvolacieho konania v sume spolu 49,02 eura. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

6. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odlišne od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon alebo osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. V danom prípade si zmluvné strany s poukazom na ust. § 89 ods. 1 o bankách a bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona. Vo všeobecných obchodných podmienkach, ako neoddeliteľnej súčasť úverovej zmluvy si strany dohodli možnosť postúpenia pohľadávky, nepodmienujú počtom dní omeškania. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutie KS v Prešove zo dňa 05.10.2016 sp. zn. 11Co/206/2015. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je možné spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu, ako postupníka pohľadávky. Účelom tohto ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok. Z tohto zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. K tomu dal do pozornosti odvolacieho súdu obsah rozhodnutia KS v Trenčíne zo dňa 24.04.2014 sp. zn. 19C/34/2012 a OS Prievidza zo dňa 12.10.2015 sp. zn. 8C/67/2013.

Porušenie povinnosti vyplývajúce z § 92 ods. 8 nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, pretože norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 cit. zák., nezakladá občianskoprávnu povinnosť ku klientovi banky (žalovanému), ale iba administratívnu zodpovednosť postihnuteľnú NBS podľa § 50 ods. 1 cit. zák.

7. Z ust. § 92 ods. 8 nevyplýva, že spôsobilým predmetom postúpenia môže byť iba splatná pohľadávka. Predmetný paragraf je potrebné vyhľadať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku a nielen časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Samotné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazuje odoslanie tejto písomnosti žalovanému, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka pre vymáhanie postúpenej pohľadávky. V tejto súvislosti dal do pozornosti odvolacieho súdu rozhodnutie NS SR zo dňa 11.06.2003 sp. zn. 4Obo/210/2001 a rozhodnutie KS v Nitre zo dňa 27.06.2014 sp. zn. 9Co/133/2013.

8. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

9. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním žalobcu zo dňa 31.05.2017 napadnutý rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 06.04.2017 č. k. 5Csp/30/2016-105 a to zvolením procesného postupu v zmysle § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) následne dospievajúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. V danom prípade súd prvej inštancie rozhodujúc o podanej žalobe žalobcu voči žalovanému týkajúcej sa zaplata sumy 181,72 eura s príslušenstvom v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý následne aj správne posúdil podľa príslušných ustanovení hmotnoprávných predpisov. Takisto aj odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa kritérium „presvedčivosti“ tak, ako je to uvedené v ust. § 220 ods. 2 veta tretia CSP. Vychádzajúc z uvedeného, preto odvolací súd napadnutý - zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny podľa § 387 ods. CSP potvrdil, pričom v ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP). Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné podanú žalobu zo strany žalobcu zamietnuť, pretože v nej označený žalobca nedisponoval dostatkom aktívnej vecnej legitímácie na svojej strane, ktorý nedostatok sa správne musí prejavíť v zamietnutí žaloby podanej takýmto subjektom. Takisto odvolací súd súhlasí aj s konštatovaním prvoinštančného súdu v tom smere, že predmetná zmluva o postúpení pohľadávky vykazuje znaky absolútne neplatného právneho úkonu v zmysle § 39 Obč. zák., pretože bola dojednaná v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko sa ňou postupovala ešte nie splatná pohľadávka, pričom nebola splnená ani podmienka omeškania dlžníka minimálne v trvaní 90 kalendárnych dní. Takisto v konaní nebolo preukázané a ani tvrdené, že by postupca pohľadávky, t. j. Slovenská sporiteľňa a.s. zaslala žalovanému písomnú výzvu k splneniu jeho dlhu, ako jednej zo súčasne sa majúcich splniť podmienok v zmysle § 92 ods. 8 cit. zák.

12. Na margo potvrdenia správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dodáva, že zo samotného obsahu ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., o bankách vyplýva to, že banka môže inému subjektu postúpiť iba tú časť pohľadávky, ktorá sa rovná nesplácanému dlhu. Aj z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, pôvodne išlo o ust. § 92 ods. 7 sa upravuje možnosť použitia inštitútu postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj takej osobe, ktorá bankou nie je. Banka má totiž v prípade porušenia povinnosti dlžníka splácať svoj úver včas a riadne, oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a to až po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok určených v zákone o bankách, alebo má možnosť od zmluvy odstúpiť alebo túto jednostranne vypovedať. V danom prípade banka týmto spôsobom nepostupovala, žalovanému výzvu nezaslala a pohľadávku na žalobcu ako postupníka postúpila bez toho, že by vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stala predmetom postúpenia živá - nesplatná časť pohľadávky. Určite nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzatvorení úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania úverového vzťahu (v danom prípade do 10.04.2011) postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretiemu subjektu, ktorý napríklad nepodlieha dozoru zo strany NBS. Takéto konanie by bolo v priakom rozpore so zmyslom a účelom zákona o bankách, pretože poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou a zákonom upravenou činnosťou. Na základe uvedeného je následne možné prijať ten záver, že samotné ust. § 92 ods. 8 cit. zák., dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientom za súčasného splnenia nasledovných podmienok:

a/klient je v omeškaní minimálne 90 kalendárnych dní

b/ banka vyzvala klienta písomne na splnenie jeho povinnosti.

Ak nedôjde ku kumulatívnemu splneniu týchto podmienok, predmetná pohľadávka je nepostupiteľná a tým aj v rozpore s ust. § 39 a § 525 ods. 1 Obč. zák. Na takéto právny úkon je potrebné hľadieť, ako na absolútne neplatný. Neunesenie dôkazného bremena v súvislosti s platným postúpením pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., má za následok nepreukázanie vecnej aktívnej legitímácie na strane postupníka (žalobcu) s následným zamietnutím žaloby.

13. S poukazom na tieto dôvody, odvolací súd o podanom odvolaní žalobcu ako o nedôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

14. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že nárok na ich náhradu žalovanému voči žalobcovi nepriznal, nakoľko žalovanému v tomto odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

15. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).